

Beschermingsplan Moerasvogels

Blauwborst (*Luscinia svecica*)

Uiterlijk en gedrag

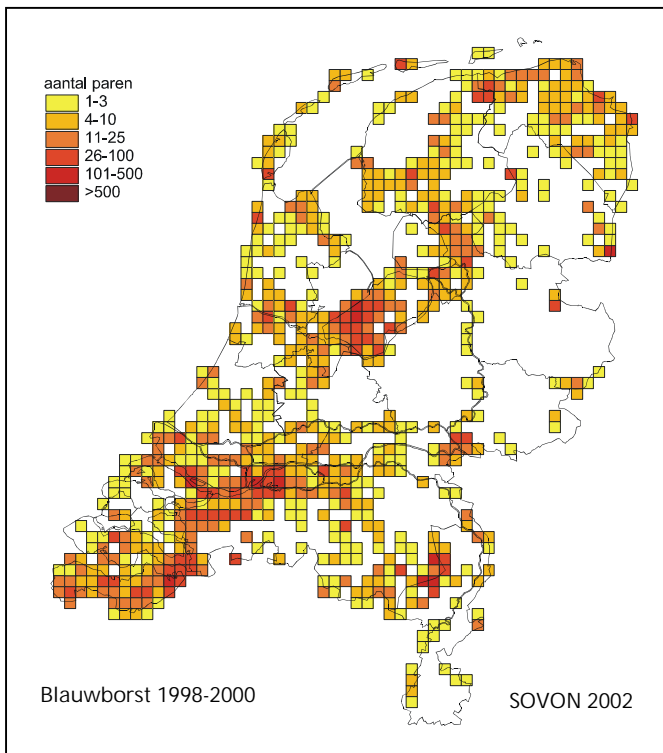
De blauwborst is een klein moerasvogeltje, verwant aan de nachtegaal. Hij is duidelijk te herkennen aan de blauwe borst, de witte wenkbrauwstrepen en de roestrode vlek op de staartbasis. De zang, vaak in baltsvlucht, is gevarieerd, met veel imitaties.

Leefgebied en voedsel

De blauwborst komt voor in moerasgebieden, langs vennen, sloten en rivieren met elzen, wilgen en riet. Het meeste komt de soort voor in grote moerasgebieden, maar ook in kleinere gebiedjes heeft hij zich gevestigd. Om te nestelen heeft de blauwborst een voorkeur voor rietruigtes afgewisseld met kleine wateren, bij voorkeur met enkele bomen. De nesten worden gemaakt in dichte vege-

Saxifraga/Janus Verkerk

taties op de grond, of in ondiepe holtes langs oevers. Voedsel wordt gezocht op slijkige oevers en andere kale plekken op de bodem. Het bestaat hoofdzakelijk uit insecten, slakken, spinnen en wormen, maar soms ook bessen. Bij verdergaande successie van rietland naar moerasbos is er voor de blauwborst geen plaats meer.

Verspreiding in Nederland

Het broedgebied van deze soort reikt van Nederland en België in het westen tot in Midden-Europa en verder via Polen, Rusland tot in Oost-Siberië. Tot 1970 nam het aantal blauwborsten in Nederland af. Door menselijke ingrepen als het afsluiten van het Haringvliet en de drooglegging van de Flevopolder, is het aantal blauwborsten vanaf die tijd sterk toegenomen.

Bedreigingen

Op dit moment gaat de blauwborst in Nederland niet achteruit, maar in de nabije toekomst kan dat veranderen. Door de weinig dynamische laagveenmoerassen in Nederland zijn er niet veel verlandingsprocessen. Oudere verlandingsstadia zijn van belang als goede habitat voor de blauwborst. Door successie worden steeds meer moerasgebieden ongeschikt voor deze soort.

Beschermingsmaatregelen

Door cyclisch beheer, zoals hakken van grienden, beperkte begrazing, en het verwijderen van bosopslag kunnen geschikte verlandingsstadia in stand worden gehouden. Door herstel van de dynamiek en een natuurlijk peilbeheer in laagveenmoerassen kunnen weer jonge verlandingsstadia ontstaan.

E. van Hell

Beschermingsplan Moerasvogels

Blauwborst (*Luscinia svecica*)

Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Voor meer informatie over het beschermingsplan Moerasvogels en voor algemene informatie over vogels:

Vogelbescherming Nederland

www.vogelbescherming.nl

www.moerasvogels.nl

tel. 030-6937700

Voor informatie over de verspreiding van vogels in Nederland:

SOVON Vogelonderzoek Nederland

www.sovon.nl

tel. 024-6848111

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

Website Soortbescherming

www.soortbescherming.nl

Om het Beschermingsplan Moerasvogels te bestellen:

Expertisecentrum van het ministerie van LNV.

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

